

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1274/2021
21.07.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Марине Милановић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Ђорђевић, адвокат из ..., против тужених ББ, малолетног ВВ и малолетног ГГ, сви из ..., чији је законски заступник мајка ББ, чији је пуномоћник Ивица Радоњић, адвокат из ..., ради промене вршења родитељског права, уређења и начина одржавања личних односа и издржавања, одлучујући о ревизији тужених ББ и малолетног ГГ, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 402/2020 од 09.12.2020. године, у седници одржаној дана 21.07.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужених ББ и малолетног ГГ, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 402/2020 од 09.12.2020. године и то против одлуке садржане у ставу првом изреке у делу у коме је потврђена првостепена пресуда у ставу другом и шестом изреке, као и против одлуке о трошковима у ставу трећем и четвртном изреке.

У преосталом делу ревизија тужене ББ се **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину П2 31/19 од 10.09.2020. године, исправљене решењем истог суда П2 31/19 од 06.11.2020. године, ставом првим изреке, поверено је малолетно дете странака ВВ из ..., рођен ...2003. године у ..., тужиоцу АА, као оцу, на самостално вршење родитељског права и тужена ББ из ..., као мајка обавезана да наведено омогући под претњом принудног извршења, те се утолико мења правноснажна и извршна пресуда Општинског суда у Неготину П 208/09 од 30.04.2009. године у делу изреке II. Ставом другим изреке, уређен је начин одржавања личних односа и контаката тужиоца, као оца, са малолетним ГГ, тако што ће малолетно дете боравити код оца у његовом домаћинству парне викенде у месецу почев од петка поподне од 18 часова па до недеље у 18 часова, прву половину летњег распуста и прву недељу зимског распуста, и обавезана је тужена ББ из ..., као мајка да наведено омогући под претњом принудног извршења, те да се утолико мења правноснажна и извршна пресуда Општинског суда у Неготину П 207/14 од 09.11.2016. године у изреци I. Ставом трећим изреке, уређен је начин одржавања личних односа и контаката тужене ББ из ..., као мајке, са малолетним ВВ, тако што ће малолетно дете боравити код мајке

у њеном домаћинству непарне викенде у месецу почев од петка поподне од 18 часова па до недеље у 18 часова, другу половину летњег распуста и другу недељу зимског распуста и обавезан је тужилац, као отац да наведено омогући под претњом принудног извршења, те утолико се мења правноснажна пресуда Основног суда у Неготину П 207/14 од 09.11.2016. године у изреци I. Ставом четвртим изреке, одређено је пребивалиште малолетног ВВ на адреси пребивалишта оца детета у ... у улици ... Ставом петим изреке, одређено је пребивалиште малолетног ГГ на адреси пребивалишта мајке детета ББ из ..., у улици ... Ставом шестим изреке, обавезана је тужена ББ да комплетно издржава малолетног ГГ, а тужилац је обавезан да комплетно издржава малолетног ВВ, све почев од 01.07.2018. године па убудуће, док за то постоје законски услови, те да се утолико мења правноснажна и извршна пресуда Основног суда у Неготину П2 509/12 од 06.09.2013. године у изреци I. Ставом седмим изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена ББ да на име свог дела доприноса у издржавању малолетног ВВ плаћа месечно износ од 6.000,00 динара сваког 1-ог до 15-ог у месецу за текући месец, на банковни рачун тужиоца почев од 01.07.2018. године па убудуће, док за то постоје законски услови, под претњом принудног извршења, те да се утолико измени правноснажна и извршна пресуда Основног суда у Неготину П2 509/12 од 06.09.2013. године у изреци I. Ставом осмим изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се исти обавезе да на име свог дела доприноса за издржавање малолетног ГГ плаћа месечно износ од 6.000,00 динара сваког 01-ог до 15-ог у месецу за текући месец, на банковни рачун тужене ББ почев од 01.07.2018. године па убудуће, док за то постоје законски услови, под претњом принудног извршења, те да се утолико измени правноснажна и извршна пресуда Основног суда у Неготину П2 509/12 од 06.09.2013. године у изреци I. Ставом деветим изреке, обавезана је тужена ББ да тужиоцу на име трошкова поступка плати 187.125,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 402/2020 од 09.12.2020. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужених и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом, трећем и шестом изреке и решење истог суда П2 31/19 од 06.11.2020. године. Ставом другим изреке, првостепена пресуда укинута је у ставу четвртм и петом изреке и одбачена тужба у делу у ком је тражио да се одреди пребивалиште малолетног ВВ на адреси пребивалишта оца детета у улици ... и малолетног ГГ на адреси пребивалишта мајке детета у улици ... Ставом трећим изреке, првостепена пресуда преиначена је у делу одлуке о трошковима поступка из става девог изреке, тако што је обавезана тужена ББ да тужиоцу на име трошкова поступка плати 93.562,50 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени ББ и малолетни ГГ благовремено су изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, ... 18/20) Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана против другостепене одлуке садржане у ставу првом изреке у делу у коме је потврђена првостепена пресуда у ставу другом и шестом изреке и ставу трећем изреке, док у преосталом делу ревизија тужене ББ није дозвољена.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Супротно наводима ревизије ревизијски суд сматра да пред другостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Општинског суда у Неготину П 208/09 од 30.04.2009. године разведен је брак тужиоца и тужене ББ, заједничка малолетна деца странака, малолетни ВВ рођен ...2003. године и малолетни ГГ рођен ...2006. године поверена су туженој ББ, на самостално вршење родитељског права, уређен је начин одржавања личних односа између оца и малолетне деце и обавезан је отац да на име свог дела доприноса у издржавању малолетне деце плаћа месечно по 9.000,00 динара за свако дете почев од 17.03.2009. године па убудуће. Правноснажном пресудом Основног суда у Неготину П2 509/12 од 06.09.2013. године промењена је висина издржавања и обавезан је тужилац да на име издржавања своје малолетне деце ВВ и ГГ плаћа месечно по 12.000,00 динара, почев од 25.12.2012. године па убудуће. Правноснажном пресудом Општинског суда у Неготину П2 207/14 од 09.11.2016. године, промењен је начин одржавања личних односа тужиоца и малолетне деце. Малолетни ВВ ученик је ... године средње ... школе и од априла 2018. године, по сопственој жељи прешао је да живи код оца. Малолетни ГГ је ученик ... разреда основне школе, живи са мајком. Потребе малолетног ВВ утврђене су у месечном износу од 28.000,00 динара, а потребе малолетног ГГ у износу од 26.000,00 динара. Тужилац се бави ..., остварује месечну зараду од око 45.000,00 динара, станује у кући коју је наследио иза смрти своје мајке и нема других обавеза издржавања. Тужена ББ запослена је као ... у ... „...“ где остварује месечну зараду од око 42.000,00 динара, стамбено је обезбеђена као власник стана површине од око 70 м2, нема других обавеза издржавања. У периоду од априла 2018. године, када је малолетни ВВ прешао да живи код оца, тужилац је у потпуности издржавао малолетног ВВ, док је тужена у потпуности издржавала малолетног ГГ. Правноснажном пресудом Основног суда у Неготину К 618/13 од 24.03.2014. године и К 151/1 од 17.11.2017. године, тужилац је осуђен због извршења кривичног дела насиље у породици 06.09.2012. године и 09.06.2013. године према туженој ББ. Према налазу и мишљењу Центра за социјални рад у Неготину у најбољем интересу малолетног ВВ је да буде поверен оцу на самостално вршење родитељског права и предложио модел виђања малолетног ВВ са мајком и малолетног ГГ са оцем, по коме би малолетни ВВ непарне викенде проводио код мајке, а малолетни ГГ парне викенде код оца, како не би дошло до прекида контакта између браће, на начин ближе одређен у том предлогу.

Код тако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови одлучили када су уредили начин одржавања личних односа тужиоца са малолетним дететом ГГ на начин ближе одређен у првостепеној пресуди, правилном применом члана 61. Породичног закона. По оцени Врховног касационог суда, одређени начин виђања оца и малолетног детета ГГ је оптималан, имајући у виду узраст малолетног детета, а нарочито имајући у виду да је малолетни ВВ прешао да живи код оца и да је поверен оцу на самостално вршење родитељског права, при томе водећи рачуна да између деце, која одвојено живе, не дође до прекида контакта, а у свему у складу са предложеним моделом Центра за социјални рад у Неготину. Осим тога, ревизијом се посебно не оспорава начин уређења одржавања личних односа тужиоца са малолетним дететом ГГ.

Супротно наводима ревизије, а код утврђеног да је малолетни ВВ прешао да живи код оца и да је поверен оцу на самостално вршење родитељског права, а да је претходном одлуком малолетни ГГ поверен мајци на самостално вршење родитељског права, правилно су одлучили нижестепени судови када су обавезали тужену ББ да комплетно издржава малолетног ГГ, а тужилац да комплетно издржава малолетног ВВ, почев од 01.07.2018. године па убудуће, док за то постоје законски услови правилном применом члана 154. и 160. Породичног закона.

Према одредби члана 67. Породичног закона право је, али и дужност родитеља да се старају о деци, док према члану 154. и 160. став 1. истог закона дете има право на издржавање од оба родитеља. Висина издржавања одређује се према потребама детета, као повериоца издржавања како је то прописано чланом 160. став 2. истог закона, док могућности родитеља, као дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његових личних потреба, али и обавеза издржавања других лица и других околности од значаја за издржавање како је то прописано чланом 160. став 3. истог закона. Имајући у виду утврђене потребе малолетне деце и имовинске прилике њихових родитеља, односно да су потребе малолетне деце приближно исте висине, као и могућности родитеља, то је правилна одлука нижестепених судови да свако од родитеља издржава дете које му је поверено на самостално вршење родитељског права.

Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права код доношења одлуке о издржавању, а без утицаја су наводи ревизије да је ВВ у међувремену постао пунолетан, с обзиром да је ВВ постао пунолетан након правноснажности одлуке о вршењу родитељског права и издржавању, те су стога правилно нижестепени судови правилно ценећи потребе малолетне деце и могућности родитеља закључили да је за сада довољно одредити да свако од родитеља коме је поверено заједничко малолетно дете издржава дете које му је поверено. Међутим, то не значи да уколико се промене околности да се не може поново одредити да тужилац доприноси у издржавању малолетног детета ГГ.

Стога су оцењени као неосновани наводи ревизије, са којих разлога је одлучено применом члана 414. став 1. ЗПП, као у ставу првом изреке.

Ревизија тужене ББ није дозвољена против одлуке о вршењу родитељског права у односу на ВВ, с обзиром да је ВВ након правноснажности првостепене пресуде којом је поверен на самостално вршење родитељског права оцу, овде тужиоцу, постао пунолетан ...2021. године, са којих разлога је ревизија изјављена од стране неовлашћеног лица и са којих разлога је на основу члана 413. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

